

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger loven?

“Børn på 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarlig for at skabe”.¹

Fredericia kommune ser børns deltagelse i demokratiske sammenhænge som en væsentlig forudsætning for at børnene lærer at orientere sig - og ruste sig til at handle i en global verden. Arbejdet med dannelse skal altid tage udgangspunkt i et børneperspektiv og bl.a. sigte mod at udvikle børnenes kritiske stillingtagen og selvstændighed. Det dannende indhold skal være meningsfuldt og udfordre barnet i sin måde at begribe verden på.

I distrikt Erritsø understøtter det pædagogiske personale børnene i at blive livsduelige. Livsduelighed betyder, at barnet opbygger et stærkt selvværd, øver sig i at håndtere glæde samt frustrationer og at håndtere konflikter samt at kunne regulere sig følelsesmæssigt i forhold til en given situation.

Dannelse sker i betydningsfulde fællesskaber og i interaktion med andre, og det er i de sammenhænge, at barnet udvikler sociale kompetencer. Det er også her, at børnene lærer værdien af forskellighed, og at de selv skal bidrage aktivt til at skabe de gode fællesskaber, hvor de kan føle sig værdsat og opleve at høre til.

Det pædagogiske personale støtter børnene i at udvikle evnen til at være aktivt bidragende og deltagende i både små og store børnefællesskaber, samt støtter og guider børnene til at løse konflikter ud fra deres udviklingstrin. Vi støtter børnene i at blive selvskabende og innovative med lyst til at eksperimentere, finde på nye ideer og er trygge ved at lave fejl. Børnene får indflydelse og medbestemmelse. Vi lytter til børnenes meninger, ideer, undren og bringer dette ind i de pædagogiske aktiviteter og rutiner. Det pædagogiske personale er observerende og analyserende for at se, hvad børnegruppen er optaget af, og hvad fællesskaberne mødes om. Derved tager vi afsæt i børnenes spor både når, der planlægges aktiviteter, og når læringsmiljøet indrettes og organiseres.

I ”Børnehuset Erritsø” betyder det, at det pædagogiske personale følger børnenes spor og tager udgangspunkt i det, de er optaget af. Børnene bliver inddraget i udformningen af aktiviteter og har indflydelse på deres dagligdag.

Vi ser f.eks. samlingen som et fælles demokratisk rum. Her lytter vi til hinanden, øver turtagning og børnene ytrer sig. Dette er et af mange læringsrum med betydning for børnenes dannelse.

Det pædagogiske personale opmuntrer børnene, til at hjælpe og vise omsorg for hinanden. F.eks. store børn hjælper små børn. Vi støtter og sætter ord på børnenes indbyrdes konflikter og hjælper dem med at komme videre/løse konflikten.

Vi lytter til børnenes ideer og opmuntrer til at eksperimentere. Børnenes perspektiv og initiativ følges og støttes af voksne.

¹ Den styrkede læreplan. Rammer og indhold s. 17. Dagtilbudsloven § 8, stk. 2.

Eksemplarisk eksempel:

“En voksen sidder og snakker med en gruppe børn ved bordet. Et barn siger pludselig “sten kan flyde”. Den voksne spørger undrende “kan sten flyde?”. Den voksne og barnet snakker frem og tilbage, men opnår ikke enighed om udsagnet. Den voksne siger “så må vi prøve at se, om sten kan flyde”. Barnet begynder at samle sten. Den voksne finder en balje med vand. De prøver at lægge stenene i vandet, og finder sammen ud af, at sten ikke kan flyde. Derefter beslutter de, at flere eksperimenter skal afprøves, der samles plastik, blade, grene mv. Og flere børn kommer til legen”.